REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE
DIREKTORAT ZA SOCIALNE ZADEVE

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 18
F: 01 369 78 31
E: gp.mddsz@gov.si
gp.mddsz@gov.si

Vsem občinam

Številka: 0075-42/2011-1
Datum: 1.12.11.2012

Zadeva: Obvestilo občinam s priporočili za usklajeno delovanje pristojnih organov v obdobju prehoda na novo socialnovarstveno zakonodajo

Spoštovani,

s 1.12.2011 bodo CSD začeli voditi postopke v skladu z novo socialno zakonodajo. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu MDDSZ) je prejelo več vprašanj občin povezanih s praktično izvedbo prehoda na novo zakonodajo, zato vam v nadaljevanju posredujemo odgovore in pojasnila v zvezi z priznanjem pravice do plačila prispevka za osnovno zdravstveno zavarovanje po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu ZUPJS).

1. **Posredovanje podatkov o izdanih občinskih odločbah.**

V obdobju od 1.1.2011 do 31.3.2012 bodo centri za socialno delo (v nadaljnjem besedilu CSD) v skladu z 66. členom Zakonom o socialnovarstvenih prejemkih (v nadaljnjem besedilu ZSVarPre) po uradni dolžnosti ugotavljali upravičenost do denarne socialne pomoči (v nadaljnjem besedilu DSP) za upravičence, ki so na dan 1.1.2012 upravičeni do DSP po Zakonu o socialnem varstvu. V tem primeru gre hkrati tudi za prvo odločanje po petem odstavku 56. člena ZUPJS, kar pomeni, da bodo CSD za tiste upravičence do DSP, ki so na dan začetka uporabe obeh zakonov upravičeni tudi do pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu OZ), preverili ali izpolnjujejo pogoje za upravičenost tudi do te pravice. Enako bodo CSD preverjali upravičenost v primeru, če bo vlagatelj vložil vlogo za priznanje katere izmed pravic po ZUPJS po 1.12.2011.

CSD bo tako hkrati odločal o upravičenosti do DSP po ZUPJS in ZSVarPre, in o upravičenosti do OZ. CSD bo odpravil občinsko odločbo o priznanju pravice do plačila prispevka za OZ in z eno odločbo odločiti o pravicah iz javnih sredstev. Zato bodo CSD potrebovali podatke o izdanih občinskih odločbah, s katerimi se je občanom priznalo izpolnjevanje pogojev za OZ po 21. točki 15. člena ZZVZZ.

MDDSZ je ugotovilo, da posamezne občine sedaj v primeru, ko ugotovijo izpolnjevanje pogojev za OZ po 21. točki 15. člena ZZVZZ občane, ki izpolnjujejo pogoje, samo prijavijo v zavarovanje, vendar pa ne izdajo odločbe. To pomeni, da pravnega akta, ki bi ga bilo treba v postopku odločanja po ZUPJS in ZSVarPre odpraviti ni.

Glede na navedeno pozivamo **vse občine, ki izdajajo te odločbe** o izpolnjevanju pogojev za OZ po 21. točki 15. člena ZZVZZ, da v priloženi Excelov dokument vnesete ustrezne podatke kot so razvidni iz strukture tabele in sicer EMŠO zavarovanca, ime zavarovanca, priimek zavarovanca, št. odločbe, datum izdaje odločbe, datum priznanja pravice datum prenehanja pravice, za vse zavarovance, za katere boste odločili o izpolnjevanju pogojev **do 31.11.2011** in jim bo pravica do plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja **priznana tudi na 1.1.2012**. Navedene podatke je treba posredovati na E- naslov: MDDSZ:gp.mddsz@gov.si do 12.12.2011, pri čemer se sklicujte na št. zadeve.

Občine, ki ne izdajajo teh odločb pa naj na isti naslov čim prej sporočijo, da odločb ne izdajajo, zato da bo MDDSZ vedelo, katere občine podatkov ne bodo posredovale, saj z njimi ne razpolagajo.

2. Odločanje o vlogah za priznanje pravice do OZ v mesecu decembru 2011

V mesecu decembru bodo lahko osebe vložile vlogo za priznanje pravice do OZ tako pri občini kot tudi pri CSD. Vendar pa organa zaradi različnih predpisov na podlagi katerih odločata v mesecu decembru (občina na podlagi ZZVZZ, CSD na podlagi ZUPJS) različno odločita o obdobju priznanja pravice. Občina tako na podlagi vloge za priznanje pravice do OZ odloči v primeru izpolnjevanja pogojev o pravici za obdobje, ki se začne z dnevom vložitve vloge za priznanje pravice do OZ, ki skupaj lahko traja največ eno leto. CSD pa bodo lahko na podlagi vloge v mesecu decembru odločili o pravici do OZ šele s 1.1.2012.

V praksi bi tako lahko prišlo do primerov, ko bi občina ali CSD pri posamezniku na podlagi vloge, ki bi jo vložil pri posameznem organu v decembru 2011 odločala o pravici o kateri je že bilo odločeno, kar pa je v nasprotju z četrto točko prvega odstavka 129. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

Primer: oseba, ki izpolnjuje pogoje, vloži vlogo za priznanje pravice do OZ 2.12.2011 tako pri občini kot tudi na CSD. Občina bi tako odločila o pravici od 2.12.2011 do največ 2.12.2012. CSD pa bi o pravici odločil od 1.1.2012 do 31.3.2012. Kar pomeni, da sta dva organa v določenem obdobju odločila o isti pravici, torej je prišlo do kršitve Zakona o splošnem upravnem postopku. Do take situacije lahko pride tudi pri preverjanju o upravičenosti do posameznih pravic iz javnih sredstev po uradni dolžnosti.

Glede na navedeno MDDSZ predlaga, da občine o vseh vlogah, o katerih bodo **z odločbo odločile po 1.12.2011 odločijo do 31.12.2011**. Hkrati občine osebe ob vložitvi vloge oziroma s spremnim dopisom ob izdaji odločbe obvestijo, da morajo vložiti vlogo tudi pri CSD, **razen v primeru**, če so v mesecu decembru 2011 že vložile oziroma bodo vložile vlogo za DSP oziroma jim je bila že z odločbo priznana pravica do DSP tudi za čas po 1.1.2012. V obeh navedenih primerih bo CSD po uradni dolžnosti hkrati z odločanjem o DSP odločil tudi o pravici do OZ.

MDDSZ pojasnjuje, da bo zaradi velikega pripada zadev na CSD ob uvedbi nove zakonodaje, v obdobju od 1.12.2011 do 30.4.2012 lahko prišlo tudi do zamika v reševanju vlog. Zato predlagamo, da občine svoje občane obvestijo o datumu prenehanja zavarovanja in dejstvu, da so jih odjavile iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Hkrati prosimo, da občine občane napotijo na ureditev obveznega zdravstvenega zavarovanja, če do prejema njihovega obvestila še niso prejele odločbe CSD ter, da morajo v mesecu pred mesecem poteka pravice do OZ na podlagi občinske odločbe vložiti vlogo za priznanje te pravice na CSD (Primer 1: pravica na podlagi občinske odločbe poteče 31.3.2012; občan mora vlogo vložiti v mesecu marcu 2012. Primer 2: -pravica na podlagi občinske odločbe poteče 15.3.2012; občan mora vlogo vložiti v mesecu februarju 2012) Ob tem opozarjamo, da bo do pravice do kritja prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje upravičen le tisti občan:

- ki nima urejenega obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma bo imel urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje po 20. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (državljan RS s stalnim prebivališčem, ki je sama zavezanec za plačilo prispevka) in se ne more obvezno zdravstveno zavarovati kot družinski član (20. člen ZZVZZ) po svojem zakoncu oziroma zunajzakonskem partnerju. Če bo CSD pozitivno odločil o njegovi vlogi (priznana pravica do kritja prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje), in ga prijavil v obvezno zdravstveno zavarovanje za enako obdobje, za katero je občan sam predhodno plačal prispevek za zdravstveno zavarovanje po 20. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ, pa lahko občan po tem pri ZZZS vloži zahtevek za povračilo plačanega prispevka.

Seveda pa lahko občina z odjavo počaka do izdaje odločbe CSD, s katero bo osebi priznana pravica do OZ za obdobje po 1.1.2012 o čemer ga bo obvestil CSD. Takrat bo CSD osebo prijavil v zdravstveno zavarovanje z datumom priznanja pravice. Menimo, da je ta način občanom bolj prijazen, vendar vedno obstaja manjše tveganje, da posameznik v delu obdobja ne bo upravičen do OZ, ker je vlogo vložil prepozno ali je ni vložil, zato se morate sami odločiti na kakšen način boste postopali.

Občine, ki izdajate odločbe o pravici do OZ, boste odjavo iz obveznega zavarovanja naredile z dnem pred dnevom v katerem je bila občanu z odločbo CSD priznana pravica do OZ. (glej primer a in b v tretji točki spodaj)

3. Način obveščanja občin o datumu s katerim morajo odjaviti iz zavarovanja svoje občane

Glede na navedeno različno prakso občin glede izdajanja odločb o pravici do OZ MDDSZ predlagamo, da občine, **ki ste izdale odločbe** o izpolnjevanju pogojev za OZ po 21. točki 15. člena ZZVZZ občane, tudi za obdobje po 1.1.2012, **vanje ne posegate**. V primeru, da ugotovite, da oseba v nadaljevanju leta do 31.12. 2011 ne izpolnjuje več pogojev do OZ po 21. točki 15. člena ZZVZZ, in ste za to osebo MDDSZ v seznamu oseb posredovali podatke o izdani odločbi, naj referenti osebno pokličejo na pristojni CSD, ter se pozanimajo, ali je bila odločba s katero je bila njihovemu občanu priznana pravica do OZ s strani CSD že razveljavljena. Če je že bila razveljavljena, jo je CSD razveljavil s 1.1.2012, kar pomeni, da jo potem lahko strokovni delavec na občini razveljavi samo za obdobje do 31.12.2011. Če še ni bila razveljavljena in jo bo strokovni delavec na občini razveljavil že v obdobju pred 1.1.2012, to pomeni,da strokovni delavec na CSD v seznamu, ki ga je prejel od občin označi, da te odločbe ne sme razveljaviti in da mora počakati z odločanjem toliko časa, da strokovni delavec na občini izda odločbo o razveljavitvi. Ko strokovni delavec na občini izda odločbo o tem obvesti strokovnega delavca na CSD.

Za občane občin, ki ne izdajate odločb, zavarovanje ostaja nespremenjeno. Vse občine boste o dejstvu, kdaj naj svoje občane odjavite iz zavarovanja, ker jih bo prijavi CSD, obveščene s strani CSD. Občino stalnega prebivališča osebe, ki postane zavarovanec, obvesti CSD z zbirnim izpisom iz ISCSD2 za posamezno občino, na katerem je seznam vseh zavarovancev, ki imajo stalno bivališče v občini in jim je bila v posameznem mesecu z novo odločbo priznana pravica do OZ. Izpis CSD, vsak mesec zadnji delovni dan ali prvi delovni dan v naslednjem mesecu pošlje občini. Izpis bo vseboval vse podatke, ki jih potrebuje občina za vložitev REK obrazcev pri DURS (ime, priimek, davčno št., št. odločbe, datum izdaje odločbe, obdobje upravičenosti).

Občina bo tako odjavo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja naredile šele po prejemu obvestila CSD, iz katerega bo razvidno s katerim dnem je bila občanu priznana pravica do OZ. Občina bo odjavo iz obveznega zavarovanja naredila z dnem pred dnevom v katerem je bila občanu z odločbo CSD priznana pravica do OZ. (glej primer c in d spodaj)

V primerih, ko stranka sama sporoči, da se je zaposlila ali iz drugega razloga, ko ima stranka tudi po odjavi, ki jo opravi občina, še naprej urejeno obvezno zavarovanje pa občina postopa tako kot do sedaj.

V primeru da želijo občine odjavo narediti prej, pa MDDSZ predlaga, da vse te osebe predhodno obvesti na način kot smiselno izhaja iz petega odstavka prejšnje točke.

Če CSD v odločbo občine ne bo posegel (npr. oseba ne uveljavlja nobenih pravic in na dan 1.1.2012 tudi ni upravičena do DSP), mora občina v skladu s pravili zdravstvenega zavarovanja sama urediti odjavo iz zavarovanja po poteku obdobja, v katerem je bila z odločbo občine priznana pravica do OZ. Če tega ne bo storila jo bo k temu pozval ZZZS.

Primeri postopanj CSD in občin v primeru če:

a) Oseba **ima odločbo občine** o izpolnjevanje pogojev za zavarovanje po 21. točki 15. člena ZZVZZ, in je na dan 1.1.2012 upravičena do DSP po ZSV. CSD po uradni dolžnosti preveri ali oseba izpolnjuje pogoje za upravičenost do DSP tudi po ZSVarPre, hkrati pa tudi preveri ali oseba izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do kritja prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Če jih, CSD odpravi odločbo občine s 1.1.2012 in z istim dnem prizna pravico do kritja prispevka za OZ po prvem odstavku 30. člena ZUPJS. Pravica do kritja prispevka se prizna tako, da družinski član, ki je bil že sedaj zavarovan na zavarovalni podlagi 099 postane zavarovanec. Drugi družinski člani so zavarovani po njem.

   CSD prijavi osebe v zavarovanje s 1.1.2012. CSD občini konec meseca posreduje spisek oseb, ki jim je bila priznana pravica do kritja OZ kot zavarovancem, ki vsebuje tudi obdobje priznanja. V konkretnem primeru je bila pravica priznana od 1.1.2012, kar pomeni, da mora občina, ko dobi spisek oseb, ki jim je CSD priznal pravico do OZ preveriti ali so te osebe imele tudi občinsko odločbo, s katero jim je bila pravica do OZ priznana tudi na dan 1.1.2011, kar pomeni, da je CSD to odločbo odpravil. Občine morajo zato za te osebe in njihove družinske člane izpolniti obrazec M2, s katerimi jih odjavijo iz zavarovanja z 31.12.2011.

   MDDSZ pojasnjuje, da CSD ne bodo pošiljali posebnega seznama za zavarovance, ki jim je bila že na 1.1.2012 z občinsko odločbo priznana pravica do OZ in so odločbo odpravili in tiste zavarovance, ki jim je bila ob preverjanju do DSP v skladu z ZUPJS na novo priznana pravica do OZ od 1.1.2012 pa na ta datum niso imeli z občinsko odločbo priznane pravice do OZ. Pojasnila v tem in prejšnjem odstavku se smiselno upoštevajo tudi v nadaljnjih točkah.

b) Oseba **ima odločbo občine** o izpolnjevanju pogojev za zavarovanje po 21. točki 15. člena ZZVZZ, in je po 1.12.2011 vložila vlogo za priznanje pravice do DSP ali OZ. CSD, ko odloča o DSP preveri, ali oseba izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do OZ, če jih, CSD odpravi odločbo občine s prvim dnem naslednjega meseca, v katerem je bila vložena vloga in z istim dnem prizna pravico do OZ po prvem odstavku 30. člena ZUPJS. Pravica do OZ se prizna tako, da družinski član, ki je bil že sedaj zavarovan na zavarovalni podlagi 099 postane zavarovanec. Drugi družinski člani so zavarovani po njem.
   Glede na navedeno občina, katere odločba je bila odpravljena, odjavi zavarovanca in po njem zavarovane družinske člane iz zavarovanja na dan pred dnevom priznanja pravice po prvem odstavku 30. člena ZUPJS. (Primer 1. Stranka vloži vlogo za priznanje DSP v decembru. Pravica se ji prizna s 1.1.2012. CSD prijavi v zavarovanje s 1.1.2012. Občina odjavi z 31.12.2011. Primer 2. Stranka vloži vlogo za priznanje DSP v

januarju. Pravica se ji prizna s 1.2.2012. CSD prijavi v zavarovanje s 1.2.2012. Občina odjavi z 31.1.2012.)

c) Oseba **nima odločbe** občine o izpolnjevanje pogojev za zavarovanje po 21. točki 15. člena ZZVZZ, in je na dan 1.1.2012 upravičena do DSP po ZSV, CSD preveri, ali oseba izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do OZ. Če jih, CSD s 1.1.2012 prizna pravico do OZ po prvem odstavku 30. člena ZUPJS. Pravica do OZ se prizna tako, da družinski član, ki je bil že sedaj zavarovan na zavarovalni podlagi 099 postane zavarovanec. Drugi družinski člani so zavarovani po njem. CSD prijavi v zavarovanje s 1.1.2012.
Po prejemu obvestila CSD občina z 31.12.2011 odjavi zavarovanca in po njem zavarovane družinske člane iz zavarovanja.

d) Oseba **nima odločbe** občine o izpolnjevanju pogojev za zavarovanje po 21. točki 15. člena ZZVZZ in je po 1.12.2011 vložila vlogo za priznanje pravice do DSP. CSD preveri, ali oseba izpolnjuje pogoje tudi za priznanje pravice do OZ. Če jih, CSD prizna pravico do OZ s prvim dnem naslednjega meseca, v katerem je bila vložena vloga Pravica do OZ se prizna tako, da družinski član, ki je bil že sedaj zavarovan na zavarovalni podlagi 099 postane zavarovanec. Drugi družinski člani so zavarovani po njem.
Občina, po prejemu obvestila, odjavi zavarovanca in po njem zavarovane družinske člane iz zavarovanja na dan pred dnevom priznanja pravice po prvem odstavku 30. člena ZUPJS. (Primer 1. Stranka vloži vlogo za priznanje DSP v decembru. Pravica se ji prizna s 1.1.2012. CSD prijavi v zavarovanje s 1.1.2012. Občina odjavi z 31.12.2011. Primer 2 Stranka vloži vlogo za priznanje DSP v januarju. Pravica se ji prizna s 1.2.2012. CSD prijavi v zavarovanje s 1.2.2012. Občina odjavi z 31.1.2012.)

Ker bodo CSD občinam posredovali seznam oseb, ki jim je bila priznana pravica do OZ šele konec meseca oziroma prvi delovni dan v naslednjem mesecu, to pomeni, da morate potem občine v 8 dneh od prejema seznama na ZZZS posredovati M2 obrazce za ustrezne osebe glede na zgoraj navedeno. ZZZS je obveščen, da bo v prehodnem obdobju do 30.4.2012 lahko prihajalo do dvojnih prijav v zdravstveno zavarovanje, zaradi enkrat mesečnega obveščanja občin o priznani pravici do OZ za njihove občane.

Primer: CSD bo 15.2.2012 izdal odločbo o OZ s katero bo pravico do OZ osebi priznal od 1.1.2012. Ker obdobje upravičenosti do OZ že teče, bo CSD takoj izpolnil obrazec M1 IN MDČ, ter ga posredoval na ZZZS, ki bo v roku 3 delovnih dni prijavo vnesel v sistem ZZZS. Vendar pa bo CSD pristojni občini posredoval seznam, o priznani pravici šele 28.2.2012. Če bo občina takoj izpolnila obrazec M2, s katerim bo odjavila osebo z 31.12.2011, bo pri osebi v obdobju od 18.2.2012 do npr. 3.3.2012, ko bo ZZZS na podlagi M2 obrazca odjavil osebo iz zdravstvenega zavarovanja, razvidna dvojna prijava v zavarovanje. Vendar pa to ne pomeni, da bo morala občina plačati prispevek dvakrat in da bo zaradi tega več poračunov iz naslova plačila prispevkov pri DURS.

4. Pridobivanje informacij o zavarovanih občanih preko paketnih poizvedb z ZZZS

ZZZS bo do 31.11.2012 še vedno omogočal občinam paketne poizvedbe, tako, da bodo občine lahko že med mesecem preverjale, ali je sicer njihov občan še vedno prijavljen po podlagi 099 na občini, ima pa tudi že urejeno zavarovanje po podlagi 099 na CSD. Občine bodo preko e-poizvedb pridobile podatek o zadnjem dnevu po podlagi 099 (pri tej občini), kar bo pomenilo, da lahko občine tako zavarovano osebo že med mesecem odjavijo iz zavarovanja (datum odjave je zadnji dan po podlagi 099) in ni potrebno čakati na prejem seznama iz CSD, ki ga bodo občine prejemale ob koncu meseca. Do sedaj je sistem e-poizvedbe na ZZZS za primere, ko je bila zavarovana oseba prijavljena po podlagi 099 pri eni občini in se je hotela (brez odjave iz zavarovanja pri prvi občini) zavarovati po isti podlagi še pri drugi občini, javljal napako.

5. **Način obveščanja občin v primeru prenehanja pravice do OZ med obdobjem za katerega je bila priznana pravica**

MDDSZ opozarja tudi na določbe 42. b člena ZUPJS, ki določa, da v primeru spremenjenih okoliščin, ko posameznik ne izpolnjuje pogojev za pravico do OZ (to so primeri, ko se oseba zaposli, ali se lahko zdravstveno zavaruje po drugem družinskem članu oziroma ima tako visoke dohodke, da ne izpolnjuje več pogojev za upravičenost do DSP), pravica preneha veljati, ko ZZZS prejeme te podatke. Če bo CSD v prehodnem obdobju odpravil odločbo občine o OZ, bo občino o pravilnem datumu za odjavo obvestil s posebnim obvestilom, v katerem bo naveden datum odjave. Datum odjave je datum ko ZZZS prejme odločbo. Vendar bo CSD občini posredoval obvestilo, s katerim datumom naj osebo odjavi iz zavarovanje šele, ko bo osebi odločba o prenehanju pravice od kritja prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje vročena.

6. **Način zavarovanja oseb na zavarovalni podlagi 033**

V zvezi z osebami, ki jih je sedaj občina stalnega oziroma začasnega prebivališča prijavljala v zavarovanje na podlagi 033 pojasnjujemo, da pogoji za prijavo v zdravstveno zavarovanje in način prijavljanja teh oseb pri ZZZS ostajajo nespremenjeni.

7. **Dodatne informacije**

Urejeno zdravstveno zavarovanje je za vse osebe zelo pomembno. V izogib nesporazumom in situacijam, ko bi zaradi neusklajenega delovanja oziroma pomanjkanja ustreznih informacij število oseb, ki ne bi imele ustrezno urejenega zdravstvenega zavarovanja naraslo, MDDSZ predlaga, da vsi organi postopajo v skladu z zgoraj navedenim, v primeru nejasnosti pa se za več informacij lahko obrnete na Marijo Sajovic e- naslov: marija.sajovic@gov.si, tel 01 369 7761.

Lep pozdrav,

Pripravila:
Marija Sajovic
svetovalka

Davor Dominkuš
generalni direktor
p.p.

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

12

Vročiti:

- MZ, Štefanova 5,1000 Ljubljana, gp.mz(at)gov.si - elektronsko
- ZZZS, Miklošičeva 24, 1000 Ljubljana,
- Vsem občinam- elektronsko
- SCSD, Slovenska cesta 55,1000 Ljubljana, scsd.info@siol.net- elektronsko
- Skupnost občin, Partizanska cesta 1, 2000 Maribor, info@skupnostobcin.si – elektronsko
- Službi vlade za lokalno samoupravo, Dunajska cesta 58,1000 Ljubljana,gp.svlr(at)gov.si - elektronsko
- Združenje občin Slovenije, Ulica Janeza Pavla II. 13, 1001 LJUBLJANA, info@zdruzenjeobcin.si